

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*

วิลาวัลย์ พินสุวรรณ** พฤตพิงษ์ เล็กศิริรัตน์*** และ ชัยลิขิต สร้อยเพชรเกษม****

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมกับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีเรียนแบบปกติ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 102 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบสุ่มกลุ่มและแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม 4) แบบประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม และ 5) แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทางแบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.83/81.22 2) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.57 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม อยู่ในระดับมากที่สุด (4.55 ± 0.61)

คำสำคัญ: การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม

* ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

** นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

*** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

**** อาจารย์ สาขาวิชาการประเมินผลและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Development of Multimedia Electronic Book on the Topic of Buddhist Principles in Social Studies, Religion and Culture Subject for Grade 8 Students^{*}

Wilawan Pinsuwan^{**} Phrutthipong Leksirirat^{***}
and Chailikit Soipetkasem^{****}

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop the multimedia electronic book on the topic of Buddhist principles in social studies, religion and culture subject for grade 8 students to meet the standard criteria of 80/80, 2) to identify the effectiveness index of the developed multimedia electronic book, 3) to compare the academic achievement of the students who were taught with the developed electronic book and those with the conventional technique and 4) to study the satisfaction of the students with the developed multimedia electronic book. The sample for the study consisted of 102 grade 8 students attending Hatyaiwitthayalai 2 School during the second semester of the 2012 academic year. They were selected using stratified sampling technique. The instruments used in the study consisted of 1) multimedia electronic book, 2) an academic achievement test with the 0.79 reliability coefficient, 3) a questionnaire asking students' satisfaction with the developed multimedia electronic book. 4) An evaluation form for multimedia electronic book and 5) a learning plan on the topic of Buddhist principles in the subject of social studies, religion and culture subject. The percentage, arithmetic mean, standard deviation and repeated measure factorial ANOVA were applied in the analysis. The findings of the study revealed the following. 1) The multimedia electronic book showed the effectiveness of 86.83/81.22. 2) The multimedia electronic book showed the effectiveness index of 0.57. 3) The achievement of the students who were taught with the multimedia electronic book was .05 significantly higher achievements than those taught with the conventional method at .05 level. And 4) the students showed a 'very high' level of satisfaction with the multimedia electronic book (4.55±0.61).

Key words: The Development of Multimedia Electronic Book

* Part of Thesis for the Master Degree of Education Technology and Communications Program, Thaksin University.

** Graduate Student, Education Technology and Communications Program, Thaksin University.

*** Associate Professor, Education Technology and Communications Program, Thaksin University.

**** Faculty Member, Evaluation and Research Program, Thaksin University.

บทนำ

พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันหลักที่อยู่คู่สังคมไทยมายาวนานและเป็นสภาพแวดล้อมที่ครอบคลุมสังคมไทยอย่างกว้างขวาง สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งเทคโนโลยีและวัตถุณียที่เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะวัยของนักเรียนซึ่งเป็นเยาวชน มีสิ่งยั่วยุต่าง ๆ ผ่านเข้ามาในชีวิตไม่น้อย จึงจำเป็นต้องมีภูมิคุ้มกันให้ดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นปกติสุขและเติบโตเป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ เป็นคนดี มีคุณธรรมและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ภูมิคุ้มกันอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เยาวชนมีสมบัติดังกล่าว ก็คือ ศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระพุทธศาสนา อันเป็นศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือ การเรียนรู้พระพุทธศาสนาจึงเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อให้เยาวชนเห็นถึงคุณค่าและตระหนักในความสำคัญของพระพุทธศาสนา อันจะนำไปสู่ความร่วมมือกันในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองตลอดจนได้มีโอกาสเรียนรู้หลักธรรมคำสอนเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต (วิทย์ วิศทเวทย์ และ เสถียรพงษ์ วรรณปก, 2553)

จากการศึกษาบันทึกหลังการสอนของครูผู้สอนในรายวิชาพระพุทธศาสนา พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำ และนักเรียนไม่มีความสนใจในการเรียน เพราะเนื้อหาที่เรียนมีความซับซ้อนไม่น่าสนใจ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีผลทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน นักเรียนไม่เกิดองค์ความรู้และไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากรายวิชาพระพุทธศาสนา ต้องการที่จะเน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจและเกิดทักษะในการปฏิบัติจริงเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและสามารถนำความรู้เหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเอง

ในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น (สุกานดา ชูสิวรรณ, 2555)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องหาหนทาง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้นั้น จึงต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมในการถ่ายทอดและช่วยจูงใจให้ผู้เรียนมีความตั้งใจ สนใจ การเรียนมากขึ้นและให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอย่างมีความหมาย ทั้งก่อให้เกิดเจตคติที่ดีและสร้างความประทับใจในสิ่งที่ได้เรียนรู้ ช่วยอธิบายเนื้อหาและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนพร้อมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2533)

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม เป็นสื่อที่มีการผสมผสานความหลากหลายในด้าน การนำเสนอเนื้อหา ในกรอบจะมีข้อความ รูปภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว และนำเสนอข้อมูล ด้วยการเชื่อมโยงเนื้อหาหรือสิ่งที่สัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน (พงษ์ระพี เตชพาหพงษ์, 2540) จึงเป็นสื่อในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามเวลาและสถานที่ที่ผู้เรียนสะดวก หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการเรียนในปัจจุบัน (บุปผชาติ ทัพพิกรณ์, 2540)

ผู้วิจัยจึงเกิดความคิดที่จะนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สามารถสร้างความสนใจจากผู้เรียนและสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาพระพุทธศาสนา จึงนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นตลอดจนเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมกับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีเรียนแบบปกติ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 12 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 594 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่ม โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน โดยสุ่มนักเรียนมา 3 ห้องเรียน จากนั้นแบ่งชั้นภูมินักเรียนในแต่ละห้องเรียนออกเป็น 3 ชั้นภูมิ คือ

กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน ทดลองหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 3 ครั้ง รวมจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มทดลองหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 42 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าดัชนีประสิทธิผล และความพึงพอใจระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมและกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ ผู้วิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่างที่หลีกเลี่ยงการหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 ห้องเรียน โดยผู้วิจัยสุ่มวิธีการเรียนเข้ากลุ่ม คือ กำหนดให้ห้องเรียนหนึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (กลุ่มทดลอง) และอีกห้องเรียนหนึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ (กลุ่มควบคุม) ผู้วิจัยจึงสุ่มนักเรียนในแต่ละห้องมาทดลอง ห้องละ 30 คน

แบบแผนการวิจัย

การทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการทดลองโดยใช้แบบแผนกลุ่มไม่เท่าเทียมทดสอบมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (ไพศาลวรคำ, 2554)

ตารางที่ 1 แบบแผนกลุ่มไม่เท่าเทียมทดสอบก่อนหลัง (E=กลุ่มทดลอง C=กลุ่มควบคุม X=การเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ O=แบบทดสอบ)

การกลุ่ม	กลุ่ม	ทดลองก่อนเรียน	ทดลอง	ทดลองหลังเรียน
	E	O	X	O
	C	O	-	O

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม

4) แบบประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม

5) แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอใช้ข้อมูลนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้เวลาในการทดลองทั้งหมดจำนวน 40 คาบเรียน แบ่งเป็นการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม 30 คาบเรียน และการทดลองเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าดัชนีประสิทธิผลและความพึงพอใจ 10 คาบเรียน

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม ผู้วิจัยได้ทดลองโดยอธิบายและแนะนำการใช้งานบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตรงกัน แล้วให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จากนั้นจึงใช้บทเรียนที่พัฒนาขึ้น เมื่อผู้เรียนศึกษาและทำแบบฝึกหัดรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ จนครบ 4 หน่วยการเรียนรู้ ก็จะทำให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบเพื่อเก็บคะแนนหลังเรียน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ ใช้วิธีการสอนปกติตามแผนการจัดการเรียนรู้ เก็บคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม โดยนำค่าที่ได้มาหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน โดยคิดเป็นค่าร้อยละ จากนั้นนำผลที่ได้มาหา

ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมตามเกณฑ์ 80/80

2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมกับนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีเรียนแบบปกติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในการทดสอบสมมติฐานซึ่งใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทางแบบวัดซ้ำ (Factorial Repeated Measure ANOVA)

4. วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.83/81.22 ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ จุฑามาศ ทรงช่วง และ คณะ (2556) กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบภาพเคลื่อนไหวมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.57/85.57 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริณี จันทราชติ (2556) ที่กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบการ์ตูนมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.17/83.22 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑนรินทร์ วัฒนกุล และคณะ (2556) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.92/81.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ หมายความว่า

ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ระหว่างเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.83 และมีคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 81.22 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลาย แปลกใหม่ จึงทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็วและการนำเสนอเนื้อหาที่มีการใช้สีสันที่สวยงาม สดใสและน่าสนใจ

2. ดัชนีประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม พบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.57 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้หลังจากเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 57 ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ จุฑามาศ ทรงช่วง และ คณะ (2556) กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบภาพเคลื่อนไหว มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.62 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริณี จันทระชาติ (2556) ที่กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบการ์ตูน มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.5193 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑนรินทร์ วัฒนกุล และคณะ (2556) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.58 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 เนื่องมาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยข้อความ กราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบ เป็นการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ อยากรู้ และมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมกับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ พบว่า 1) กลุ่มที่

เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม มีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) กลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ มีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) จากการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนระหว่างนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมกับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มควบคุม 4) จากการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังเรียนระหว่างนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมกับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ จุฑามาศ ทรงช่วง และคณะ (2556) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบภาพเคลื่อนไหวสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริณี จันทระชาติ (2556) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบการ์ตูนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑนรินทร์ วัฒนกุล และคณะ (2556) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนจากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 3 เนื่องมาจากผู้วิจัยได้มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหา ผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตามหลักของการวิจัย ผ่านการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อ

ประสม เฉลี่ยโดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.55±0.61) และเมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจในแต่ละด้านของนักเรียนผลปรากฏว่า ความพึงพอใจของนักเรียนในด้านการออกแบบการสอน ด้านการออกแบบหน้าจอและด้านการใช้งาน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ จุฑามาต ทรงช่วง และ คณะ (2556) กล่าวว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบภาพเคลื่อนไหวอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริณี จันทราชติ (2556) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบการ์ตูนอยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑนรรักษ์ วัฒนกุล และคณะ (2556) กล่าวว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (4.76±0.43) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ มีเนื้อหาไม่ซับซ้อนง่ายต่อการเข้าใจ มีทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงประกอบ เป็นสื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีเมื่อนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน และตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนเกิดมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาในรายวิชาพระพุทธศาสนา

สรุป

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายในการนำเสนอเนื้อหาซึ่งภายในจะประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว โดยมีคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ในการนำเสนอ สามารถกระตุ้นความสนใจ

ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ให้อิสระในการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ได้ตามความต้องการ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น จึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีในการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพัฒนาสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยด้านเทคนิคการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ สีและขนาดตัวอักษร ภาพประกอบทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงประกอบและเสียงบรรยายที่ใช้ในบทเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มีความน่าสนใจและทันสมัยมากขึ้น

2. ควรมีการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้นักเรียนหรือผู้สนใจสามารถที่จะเข้าไปศึกษาบทเรียนดังกล่าวได้ด้วยตนเอง โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

จุฑามาต ทรงช่วง, พศุฒิพงษ์ เล็กศิริรัตน์ และ

ชัยลิขิต สร้อยเพชรเกษม. (2556). การ

พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบ

ภาพเคลื่อนไหว กลุ่มสาระการเรียนรู้

วิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและการ

เปลี่ยนแปลง สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสารเทคโนโลยี*

ภาคใต้, 6(2), 19-25.

มณฑนรรักษ์ วัฒนกุล, พศุฒิพงษ์ เล็กศิริรัตน์ และ

เมธี ดิษฐ์สวัสดิ์. (2556). การพัฒนาบทเรียน

คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียกลุ่มสาระการเรียนรู้

คณิตศาสตร์ เรื่อง เวลา สำหรับนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*,

6(1), 89-96.

- ศิริณี จันทราชชาติ. (2556). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบการ์ตูนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องเรียนรู้สังคมมนุษย์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 6(1), 83-88.
- บุปผชาติ ทังหิกรณ์. (2540). เครือข่ายใยแมงมุมในโลกทางการศึกษา. *Internet Magazine*, 2, 83-88.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). *เทคโนโลยีการศึกษาทฤษฎีและการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรินติ้งเฮ้าส์.
- พงษ์ระพี เตชพาหพงษ์. (2540). *INTERNET VISUAL GUIDE โดยใช้ EXPORER3*. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ไพศาล วรคำ. (2554). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- วิทย์ วิศทเวทย์ และ เสฐียรพงษ์ วรรณปก. (2553). *หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- สุกานดา ชูลีวรรณ. (2555). *บันทึกหลังการสอน*. สงขลา: โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2.